

Sygn. akt III Ca 943/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2020 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa(...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

przeciwko M. Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt I C 3310/18

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wodzisławiu Śląskim do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 943/19

UZASADNIENIE

Powód(...) Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. Ł. kwoty 808,19 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia na jego od pozwanego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdził, że w dniu 28 02 2012r. poprzednik prawny powoda (...) S.A. w W. zawarła z pozwanym umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, wskazując, że w konsekwencji nieuregulowania przez niego należności, umowa została rozwiązana, natomiast pozwany został obciążony nieuregulowanymi należnościami oraz skapitalizowanymi odsetkami. Wskazywał, że podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 20 06 2017.r. (...) S.A. w W. zbył m.in. wierzytelność objętą pozwem powodowi.

Pozwany M. Ł. nie wdał się w spór.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w wyroku zaocznym z dnia 10 04 2019r. oddalił powództwo.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia ustalił, że umową sprzedaży wierzytelności z dnia 20 06 2017r. powód nabył od (...) S.A. w W. wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi z tytułu świadczonych usług telekomunikacyjnych. Stwierdził, że okoliczności przytoczone przez powoda w pozwie budziły wątpliwości, a jedynym dokumentem przedłożonym przez powoda jest potwierdzona za zgodność z oryginałem umowa przelewu wierzytelności, z której nie wynika konkretna wierzytelność będąca przedmiotem żądania pozwu (konkretna

wierzytelność miała zostać wskazana w załączniku do umowy „lista wierzytelności”, który nie został przedłożony przez powoda). Twierdził, że powód nie wykazał, że jego poprzednikowi prawnemu przysługiwała wierzytelność objęta żądaniem pozwu, ponieważ na tą okoliczność do materiału sprawy zaoferował jedynie niepoświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów.

Orzeczenie zaskarżył **powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K.**, który wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zaskarżonej kwoty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie w obu instancjach. Powód – w przypadku uznania, że sąd rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, bądź uznania, iż rozstrzygnięcie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w znacznej części, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo materialne i procesowe regulację:

a) art. 509 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię wskazanego przepisu i błędne przyjęcie iż powód nie wykazał nabycia dochodzonej wierzytelności od wierzyciela pierwotnego, podczas gdy powód przedłożył zawartą z (...) S.A. umowę cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z listy wierzytelności stanowiących jej przedmiot w odniesieniu do wierzytelności przysługującej wobec pozwanego, czym zrealizował zobowiązanie do wykazania, iż w ramach pakietu wierzytelności nabył zindywidualizowaną wierzytelność wobec pozwanego, a zatem w sposób skuteczny nabył wskazaną wierzytelność;

b) art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez zupełne pominięcie treści zobowiązań pozwanego wynikających z zawartych z operatorem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, gdy pozwany nie wykazał, by w sposób należyty wywiązał się ze zobowiązań z nich wynikających przez okres obowiązywania umów; poprzez błędne uznanie, iż dokumentacja przedłożona przez powoda do akt niniejszej sprawy jest niewystarczająca do prawidłowego zweryfikowania istnienia, charakteru i wysokości roszczenia, podczas gdy powód załączył do pozwu wszystkie dokumenty otrzymane od wierzyciela pierwotnego; poprzez naruszenie przez Sąd obowiązku rozpoznania całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i uznanie przedłożonych przez powoda w toku postępowania duplikatów za niespełniających kryteriów dokumentu, pomimo iż mają one moc prawną pierwotnie wystawionych dokumentów księgowych, a ich uwzględnienie jest niezbędne do właściwego rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty;

c) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie przez Sąd obowiązku rozpoznania całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i nieuwzględnienie, iż powód wykazał skuteczne nabycie wierzytelności przysługującej wobec pozwanego od wierzyciela pierwotnego, tj. (...) S.A. wynikających z nienależytego wykonania przez pozwanego umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartych przez pozwanego z operatorem; błędną ocenę mocy dowodowej przedłożonej przez powoda umowy cesji wierzytelności z dnia 20 czerwca 2017 r. wraz z wyciągiem z listy wierzytelności stanowiących przedmiot umowy cesji dotyczącym wierzytelności przysługującej od pozwanego w formie wydruku z systemu informatycznego, którym dysponuje w imieniu powoda, podmiot zarządzający wierzytelnościami nabytymi przez powoda, tj. spółka (...) S.A. z siedzibą w K.; nieuwzględnienie odesłania do płyty CD i jej zawartości, na którą składa się lista wierzytelności stanowiących przedmiot umowy cesji wierzytelności, w samej treści umowy cesji, co winno skutkować uwzględnieniem mocy dowodowej wydruku ze wskazanej płyty w odniesieniu do wierzytelności przysługującej wobec pozwanego, przy czym jako że przedłożony wraz z pozwem wydruk stanowi de facto wydruk z płyty CD brak było możliwości złożenia pod nim podpisów stron umowy cesji wierzytelności - do wskazanego dokumentu odniesiono się bezpośrednio w treści postanowień umowy cesji, stąd brak było możliwości, wbrew twierdzeniom Sądu, odmówienia mocy dowodowej dokumentowi w formie wydruku ze wskazanej płyty; poprzez nieuwzględnienie wykazania przez powoda, za pomocą dokumentów przedłożonych wraz z pozwem legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda w niniejszej sprawie, w tym wydruku z płyty CD z listy wierzytelności stanowiącej przedmiot umowy cesji wierzytelności w odniesieniu do wierzytelności przysługującej wobec pozwanego; poprzez zupełne pominięcie treści zobowiązań pozwanego wynikających z zawartych z operatorem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych;

d) art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie wykazał dostatecznie okoliczności ani nie przedstawił stosownych dokumentów wykazujących zasadność, wysokość i wymagalność roszczenia, podczas gdy przedstawione dokumenty wymienione wcześniej wykazują zasadność oraz wysokość roszczenia względem strony pozwanej; przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów, braku wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego przejawiające się w uznaniu, że przedstawiony przez powoda materiał dowodowy nie uzasadnia żądania pozwu;

e) art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż w niniejszej sprawie występują istotne wątpliwości odnośnie zasadności roszczenia zgłoszonego przez powoda w pozwie, podczas gdy powód wyczerpująco opisał charakter stosunku prawnego łączącego cedenta z pozwanym oraz zakres ich zobowiązań, natomiast pozwany nic kwestionował dochodzonego przez powoda roszczenia; poprzez oddalenie powództwa, podczas gdy przepis ten przewiduje domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda;

f) art. 129 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż powód bez żądania strony przeciwnej jest zobowiązany do przedłożenia oryginałów dokumentów lub też uwierzytelnionych odpisów dokumentów co pozostaje w sprzeczności z powołanym przepisem, a materiał dowodowy przedłożony przez powoda w postaci kserokopii dokumentów w ocenie Sądu wyłącza możliwość przeprowadzenia dowodu;

Ponadto na podstawie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 241 k.p.c. wniósł o uzupełnienie i powtórzenie postępowania dowodowego przez przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci, umowy abonenckiej, regulaminu świadczenia usług wraz z cennikiem oraz potwierdzenia zapłaty ceny cesji na okoliczność zawarcia przez pozwanego z wierzycielem pierwotnym umowy, istnienia zobowiązania, przyczyn rozwiązania umów i podstaw obciążenia pozwanego dochodzoną kwotą, skuteczności zawartej umowy cesji.

Pozwany M. Ł. nie ustosunkował się do żądania apelacji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji orzekając w sprawie słusznie uznał, że na powódzie zgodnie z regulacją art. 6 k.c. ciąży obowiązek wykazania dochodzonych roszczeń, lecz błędnie ocenił, że skarżący „przedstawiając” jedynie niewierzytelne kserokopie dokumentów nie sprostał temu obowiązkowi.

Abstrahując od tego, że w przypadku występowania podstaw do wydania wyroku zaocznego – tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie – „przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o faktach zawarte w pozwie lub pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed posiedzeniem, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa” (art. 339 § 2 k.p.c.), to przy ocenie tego zagadnienia umknęło jego uwadze, że stosownie do regulacji art. 126 § pkt 3 k.p.c. w związku z art. 187 § 1 k.p.c. pozew powinien jedynie zawierać „dowody na poparcie przytoczonych okoliczności”, co jednak nie jest równoznaczne z obowiązkiem dołączenia do niego oryginałów dokumentów stanowiących źródła dowodowe, bądź jego odpowiednikiem w postaci prawidłowo poświadczonego jego odpisu przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 129 § 2 k.p.c.).

Konieczność ich przedłożenia jest bowiem uzależniona od tego, czy zachodzi potrzeba przeprowadzenia z nich dowodu (nie zachodzi ona w przypadkach przewidzianych w art. 227 - 230 k.p.c.), czy ich przedłożenia zażądał przeciwnik strony (art. 129 § 1 k.p.c.), czy też kiedy sąd w okolicznościach sprawy uzna za konieczne przejrzenie oryginału dokumentu, np. poweźmie wątpliwości co do jego sporządzenia lub treści (art. 250 § 2 k.p.c.)

W każdym z tych przypadków przyjęć jednak należy, że przed przystąpieniem do przeprowadzania postępowania dowodowego sąd rozpoznający sprawę (faktycznie przewodniczący składu orzekającego) zażąda ich przedstawienia (art. 208 § 1 pkt 5 k.p.c.).

Sąd Rejonowy rozpoznając niniejszą sprawę nie wywiązał się z tego obowiązku, więcej nie rozpoznał formalnie zgłoszonych przez skarżącego wniosków dowodowych i nawet nie przeprowadził dowodu z przedłożonych przez niego kserokopii dokumentów (dowód z kserokopii dokumentów jest dowodem z „innych środków dowodowych” w rozumieniu art. 309 k.p.c.; odmienną kwestią jest ich moc dowodowa, jej znikomość nie zwalnia jednak sądu od obowiązku przeprowadzenia z nich dowodów).

Tym samym naruszył wskazaną powyżej regulację prawną, co w świetle motywów zaskarżonego orzeczenia miało wpływ na wynik sprawy.

Czyni to już tylko z tego powodu apelację uzasadnioną i prowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania przy zastosowaniu regulacji art. 386 § 4 k.p.c. (wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego, co w materiale powoduje, iż zachodzi potrzeba przeprowadzenia go w całości).

Niezależnie od tego uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie tylko nie zawiera pełnych ustaleń faktycznych, ale także jakiegokolwiek próby przeprowadzenia materialno-prawnej oceny zasadności powództwa (tj. formalnego zakwalifikowania dochodzonych roszczeń, ustalenia reżimu prawnego i wskazania materialnych przesłanek ich zasadności).

Uniemożliwia to Sądowi odwoławczemu przeprowadzenie w tym zakresie kontroli instancyjnej, co dodatkowo przemawiało za koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Reasumując zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację powódki jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak w sentencji na mocy regulacji

art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i jeżeli powtórnie uzna za konieczne przeprowadzenie w sprawie postępowania dowodowego z oryginałów dokumentów (oceni, że twierdzenia pozwu „budzą uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa”), to w oparciu

o regulację art. 208 § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiąże powódkę - w określonym jej terminie - do przedłożenia oryginałów dokumentów lub ich prawidłowo uwierzytelnionych odpisów (dotyczy to również wydruków komputerowych będących innymi środkami dowodowymi w rozumieniu art. 309 k.p.c.).

Następnie w zależności od tego czy zostaną one przedłożone, przeprowadzi z nich dowody albo dowody ten pominie.

Orzekając w sprawie dokona oceny zebranego w sprawie materiału i poczyni ustalenia faktyczne dotyczące wszystkich istotnych okoliczności sprawy okoliczności, bądź też jednoznaczne w uzasadnieniu orzeczenia wypowie się, czy uznał je za nieudowodnione, a jeżeli tak to w jakim zakresie.

SSO Leszek Dąbek